

Verre reizen voor toffe dingen

De koffers zijn gepakt en de vliegtickets geboekt. De drie kunstenaars van het Groninger collectief WERC vliegen eind september naar Jakarta voor hun allereerste solotentoonstelling. Hun projecten gooien internationaal hoge ogen, maar dat de mannen hun creaties maken in een studio aan de rand van de Groningse wijk Vinkhuizen? Dat weten veel mensen niet.

Kunstenarscollectief van Joachim Rümke (34), Jelle Valk (34) en Olav Huizer (34). FOTO FROUKJE DE JONG

PATRICIA KOLTHOF

Aan de Neutronstraat in Vinkhuizen staat een groot zwart pand. In deze blokkendoos zitten verschillende bedrijven, waaronder de studio van WERC. Dat is het kunstenaarscollectief van Olav Huizer (34), Joachim Rümke (34) en Jelle Valk (34).

De lichtgevende witte bollen in de vijver van het Noorderplantsoen tijdens Noorderzon, de Drentse bossen die door speciale lampen werden omgetoverd tot sprookjesbossen, de opgelichte bomen van Bosk in Leeuwarden, het interactieve graffiti-kunstwerk in het Groninger Museum dat constant kon veranderen: allemaal gemaakt door WERC.

Eind september vertrekt het collectief naar Jakarta in Indonesië voor de allereerste solotentoonstelling. Daarna vliegen de mannen door naar Japan om onderhoud te verrichten aan hun lichtproject *Tane* dat daar al een tijd lang te zien is.

Verre reizen voor toffe dingen die gewoon in Groningen zijn ontstaan. „We zijn druk bezig met inpakken”, zegt Rümke wijzend op de kratten langs de wand.

De studio aan de Neutronstraat is groot. Het hokje rechtsachter is het domein van Huizer. Langs de muren hangen kastjes met heel veel kleine lades. Daarin zitten draadjes, knopjes, printplaatjes: alles wat nodig is om iets te programmeren. In de vensterbank staan planten en schelpen. Alsof een computerlab gekruist is met dat van een bioloog.

Dat is niet zo gek. Huizer groeide op in Aduard. Zijn ouders waren allebei bioloog, waardoor de kunstenaar van jongs af aan meekreeg hoe de natuur in elkaar steekt. Namen van vogels of bomen? Zijn brein zit er vol mee. Op de middelbare school

kwam hij Rümke uit de stad Groningen tegen. Rümke is de zoon van een regisseur. Verhalen vertellen is hem daardoor met de papelel ingegoten en het theaterleven kent hij als zijn broekzak. Die wereld heeft hem altijd gefascineerd.

Op Academie Minerva leerden de twee Jelle Valk kennen. Valk is groot fan van alles wat met graffiti te maken heeft. Kladderde hij als jongere de muren van de stad vol, inmiddels gebruikt hij zijn creativiteit voor andere kunstwerken. Hun interesses zijn inmiddels wel iets verder gegroeid: Valk weet bijvoorbeeld veel van kunstmatige intelligentie, Huizer heeft zichzelf van alles geleerd over software en processoren en Rümke is dol op animatie.

Samen richtten ze WERC op (omgedraaid 'crew'). Hoewel hun stijlen en interesses ver uit elkaar lijken te liggen, werken ze toch goed samen. „Als de één een idee heeft, helpt de ander met de uitwerking”, zegt Valk.

Langs de wand in de Neutronstraat staat een werkbank met verschillende 3D-printers. Het graffiti-

kunstwerk *AR-Graffiti* hangt aan een andere wand. Dat wordt, als de mannen in Jakarta zijn, ingepakt voor een andere tentoonstelling.

Ze begonnen met VJ-klassen. Voor festivals als Lowlands, Paradigm, Mysteryland en Welcome to the Village maakten ze de bewegende animaties die tijdens concerten op de grote schermen bij de podia werden afgespeeld. Langzaam maar zeker maakten ze steeds meer interactieve installaties en performances

Wat ze doen valt onder nieuwe media-kunst. Hun werken gaan over technologie en nieuwe media, en maken daar gebruik van. WERC houdt zich al jaren bezig met de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van hardware en software en dit zie je terug in al hun kunstwerken. Daar doen ze veel onderzoek voor.

Neem bijvoorbeeld *Tane*, een lichtinstallatie die bestaat uit honderden kleine driehoekjes die op paaltjes tussen het hoge gras staan. Op de driehoeken zitten speciaal

‘Als de één een idee heeft, helpt de ander met de uitwerking’

ontworpen zeshoekige zonnepanelen. „Om *Tane* te maken, moest ik eerst weten of er een gat in een zonnepaneel kan worden gemaakt. Dat hebben we zelf onderzocht en uitgetest”, legt Huizer uit.

Wat ze eigenlijk met al hun werken proberen te doen is techniek humaniseren. Rümke: „Voelbaar maken.” Daar gaat *Tane* ook over. „De driehoekjes maken elk hun eigen bewegingen. Een beetje alsof je naar een open haard kijkt. Daar gebeurt ook steeds wat anders. Die regels hebben we in zo'n kastje gestopt.” Mensen hoeven niet te snappen hoe het werkt. „Net zoals dat je mis-

schien niet snapt hoe een zwerm vogels communiceert, het raakt je wel.”

Na een paar jaar flink aan de weg te hebben getimmerd met hun verschillende projecten, hebben ze nu hun eigen solotentoonstelling. „Een curator uit Jakarta zag ons werk en was heel enthousiast”, zegt Valk. Zij kwam met het idee om de verschillende werken samen tentoon te stellen. De solotentoonstelling heet *Triangulation* en is van 13 oktober tot 15 januari 2023 te zien in het Erasmus Huis in Jakarta. In de tentoonstelling staan verschillende werken centraal, waaronder *Tane* en de theaterperformance *Once is Never*.

En daarna? Dan vliegen de mannen naar Tokio. Wanneer ze terugkomen nemen ze eerst de studio aan de Neutronstraat onder handen. „We willen het hier wat anders inrichten en kijken wat we voor Groningen kunnen doen”, zegt Valk. „We willen aan andere mensen duidelijk maken dat je niet naar het Westen hoeft om dit soort werk te doen. Zo ver is Groningen niet.”

AR-Graffiti. FOTO NIELS KNELIS

Tane van WERC. FOTO NIELS KNELIS